

Людмила Рибальченко,
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
Кандидат економічних наук, доцент

СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Для України, як для самостійної незалежної держави, в сучасному стані економіки, особливо важливою є проблема забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку, формування концепцій протидії зовнішнім та внутрішнім загрозам, підвищення рівня життя населення, розвиток економічних взаємовідносин з іншими країнами. Зміна тих чи інших факторів, які породжуються із зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку національної економіки робить актуальним дослідження питання проблематики забезпечення економічної безпеки держави.

Забезпечення економічної безпеки входить до складу найважливіших функцій держави, тому дана проблема ніколи не існувала сама по собі, а завжди була похідною від завдань економічного зростання на кожному ступені розвитку суспільства.

Для отримання свого прибутку і несплати усіх податків державі, багато підприємств обирають злочинні шляхи, які можна трактувати, як злочини в економіці або економічні злочини. Економічні злочини виникають у багатьох сферах діяльності, в тому числі на виробництві, у сфері обслуговування, банківській діяльності, будівництві та інше.

Злочинні формування намагаються взяти під свій контроль банківські системи та фінансово-кредитні установи, так як через них саме проводиться процес конвертації грошових коштів, де потім їх виводять за кордон. Також є ще один із засобів легалізації та відмивання коштів злочинним шляхом через використання фіктивних фірм та конвертаційних центрів.

Згідно досліджень, проведених організацією Institute for Economics and Peace у 2020 році [1], стан економічної безпеки України у 2019-2020 рр. дещо покращився (рис. 1). Підвищився рівень економічної свободи на три пункти, свободи людини на два пункти, бюджетної прозорості, глобальних інновацій та конкурентоспроможності на два пункти. Інші показники покращилися на один пункт (рис. 1).

Економічна безпека в країнах світу залежить від економічних злочинів. Досліджуючи стан економічної злочинності в світі, необхідно сказати, що за останні роки відбувається тенденція щодо її зростання, а це негативно впливає на економічний розвиток країни, соціальний стан, рівень життя населення та низку основних показників, які забезпечують надійний захист та безпеку держави [2].

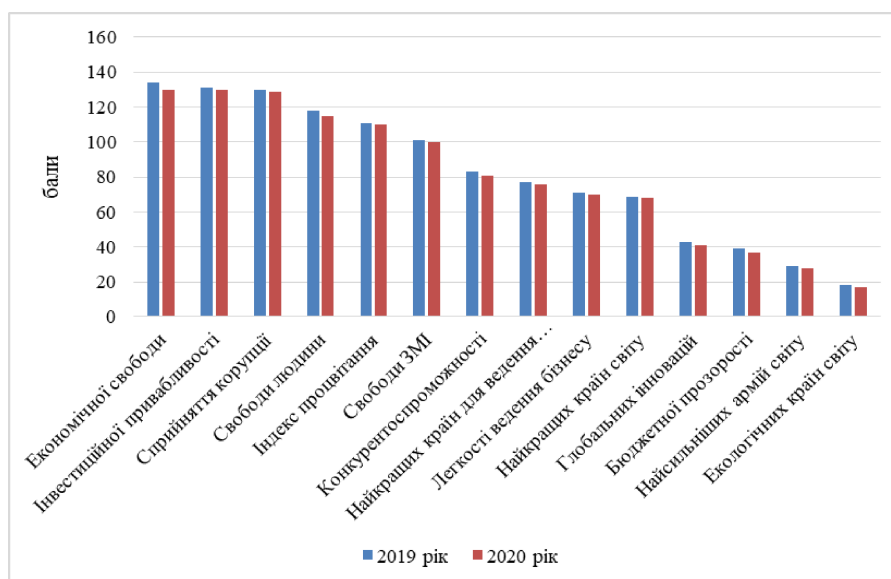
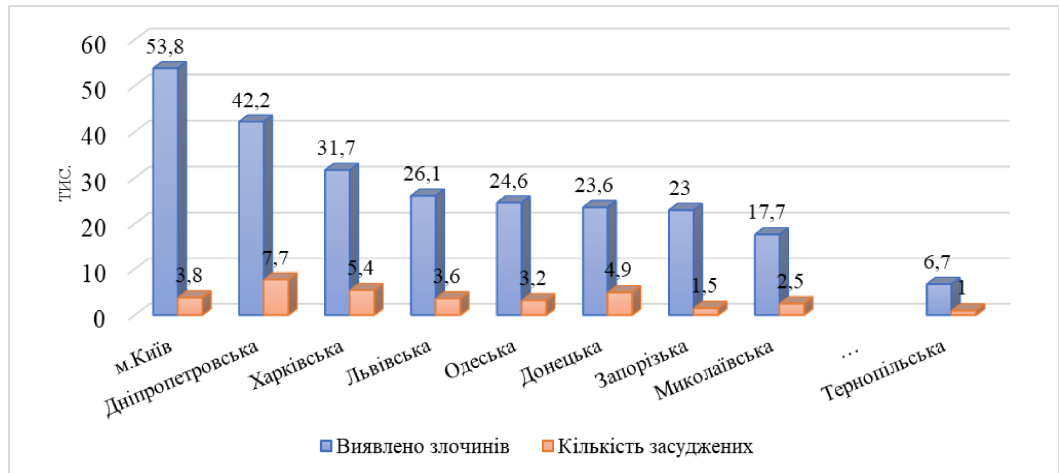

Рис. 1. Стан економічної безпеки України у 2019-2020 рр.

Досліджуючи кількість зареєстрованих злочинів в регіонах України за видами економічної діяльності у 2020 році, необхідно акцентувати увагу на те, що найбільше виявлених злочинів було в м.Києві, Дніпропетровській, Харківській, Львівській, Одеській, Запорізькій та Миколаївській областях (рис. 2).

Рис. 2. Кількість виявлених злочинів за окремими видами діяльності та кількість осіб, судові рішення щодо яких набрали законної сили, за окремими видами злочинів у 2020 році в регіонах України

Слабка позиція держави з боку економічної безпеки підвищує рівень криміногенного стану в країні та зростання кількості організованих угруповань в сфері економічних злочинів. Високий рівень злочинності потребує великої кількості коштів для ліквідації цієї проблеми. Треба багато коштів та часу, при цьому мати висококваліфікованих спеціалістів, які сформулюють концепцію та план подолання злочинності в економічному секторі держави.

Таким чином, на державному рівні важливим є розробка належних механізмів забезпечення моніторингу загроз економічній безпеці та розробки заходів щодо їх мінімізації, удосконалення існуючого чинного законодавства в сфері економічної безпеки, створення системи гарантування захисту економічної безпеки від можливих загроз, виявлення чинників впливу на формування економічної безпеки країни, забезпечить створення стійкого економічного розвитку та надійної конкурентоспроможної держави в міжнародному економічному просторі.

1. Глобальний індекс миру. - Режим доступу: https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2020/10/gpi_2020_web.pdf

2. Rubalchenko L., Ryzhkov E. Ensuring enterprise economic security. Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. 2019. Special Issue №1.- P.268-271